

Stephen Chbosky

De denkbeeldige
vriend

A.W. Bruna Uitgevers

Vijftig jaar eerder...

Ga niet van de straat af. Ze kunnen je niet pakken als je niet van de straat afgaat.

Kleine David Olson wist dat hij in de problemen zat. Zodra zijn moeder terug was met papa, zou hij ervan langs krijgen. Zijn enige hoop was het kussen dat hij onder zijn deken gepropt had zodat het leek of hij nog in bed lag. Dat deden ze op tv ook. Maar dat maakte nu allemaal niet meer uit. Hij was stiekem uit zijn slaapkamer geglipt en langs de klimop omlaaggeklimmen, waarbij hij was uitgeden en zijn voet had bezeerd. Maar het was niet zo erg. Niet zoals bij zijn oudere broer, die voetbalde. Dit was niet zo erg.

Kleine David Olson strompelde over Hays Road. De nevel in zijn gezicht. De mist die op de heuvel neerdaalde. Hij keek omhoog naar de maan. Die was vol. De tweede avond op rij dat hij vol was. Een blauwe maan. Dat had hij van zijn grote broer. Net als in dat liedje waar papa en mama soms op hadden gedanst. Toen ze nog gelukkig waren. Voordat David hen bang had gemaakt.

Blue Moon.

I saw you standing alone.

Kleine David Olson hoorde iets in de bosjes. Heel even dacht hij dat het weer zo'n droom was. Maar dat was niet zo. Hij wist dat het niet zo was. Hij dwong zichzelf wakker te blijven. Zelfs met die hoofdpijn van hem. Hij moest er vanavond heen.

Er reed een auto langs, zodat de mist in het licht van de koplampen baadde. Kleine David Olson verstopte zich achter een brievenbus. Er stroomde rock-'n-roll uit de oude Ford Mustang, en een paar van de tieners lachten. Er werden een heleboel jongeren opgeroepen voor het leger, en dronken achter het stuur zitten kwam steeds vaker voor. Dat zei zijn vader in elk geval.

'David?' fluisterde een stem. Sisterde. Siss.

Zei iemand dat echt? Of hoorde hij het alleen maar?

‘Wie is daar?’ vroeg David.

Stilte.

Het zat zeker in zijn hoofd. Dat was prima. Dan was het tenminste niet de sissende dame. Dan droomde hij tenminste niet.

Of toch wel?

David keek naar de straathoek onder aan de heuvel, met de grote straatlantaarn op Monterey Drive. De tieners reden erlangs en namen al het geluid met hen mee. Op dat moment zag David iemands schaduw. Een figuur stond midden in de poel van licht. Wachtend en fluitend. Fluitend en wachtend. Een liedje dat een beetje leek op...

‘Blue Moon’.

Davids nekharen gingen rechtovereind staan.

Ga niet naar die hoek.

Blijf bij die figuur vandaan.

Kleine David Olson besloot toch een stuk af te snijden via de tuinen.

Hij liep op zijn tenen naar een oud hek. *Laat ze je niet horen. Of zien. Je bent van de straat af gegaan. Het is gevaarlijk.* Hij keek omhoog naar een raam waarachter een babysitter met haar vriendje zat te flikflooiën terwijl de baby huilde. Maar het klonk als een kat. Hij was er nog steeds van overtuigd dat hij niet droomde, maar het werd steeds lastiger om dat met zekerheid te zeggen. Hij klom onder het hek door, en het natte gras maakte vlekken op zijn pyjamabroek. Hij wist dat hij die niet voor zijn moeder kon verbergen. Hij zou hem zelf moeten wassen. Ook omdat hij weer in zijn bed plaste. Hij wastte de lakens elke ochtend. Hij kon het niet tegen zijn moeder zeggen. Ze zou vragen stellen. Vragen die hij niet kon beantwoorden.

Niet hardop.

Hij sloop door de bosjes achter het huis van de familie Maruca. Langs de schommel die meneer Maruca had gebouwd met zijn zoons. Na een dag hard werken wachtten er altijd twee Oreó's en een glas melk. Kleine David Olson had een paar keer meegeholpen. Hij was dol op die Oreó's. Vooral als ze een beetje zacht en oud waren.

‘David?’

De fluistering klonk nu harder. Hij keek achterom. Er was niemand in de buurt. Hij gluurde weer langs de huizen naar de straat-

lantaarn. De schimmige gestalte was weg. Die persoon kon overal zijn. Hij kon wel vlak achter hem staan. *O, laat het alsjeblieft niet de sissende dame zijn. Laat het alsjeblieft niet zo zijn dat ik slaap.*

Krak.

Het takje knapte achter hem. Kleine David Olson vergat zijn zere voet en begon te rennen. Hij holde over het gazon van de Pruzans naar Carmell Drive en sloeg links af. Hij hoorde honden hijgen. Dichterbij komen. Maar het waren geen honden. Het waren alleen geluiden. Net als in die dromen. Net als de huilende kattenbaby. Ze renden achter hem aan. Dus rende hij sneller. Zijn laarsjes stampten op de natte straat. Smak smak smak, als een kus van oma.

Toen hij eindelijk bij de hoek van Monterey Drive was, sloeg hij rechts af. Hij rende midden op straat. Als een vlot op een rivier. *Ga niet van de straat af. Ze kunnen je niet pakken als je op de straat loopt.* Hij hoorde de geluiden aan weerskanten. Kleine siggeluidjes. En hijgende honden. Gelik. En babykatten. En die fluisteringen.

‘David? Ga van de straat af. Straks raak je nog gewond. Kom naar het gras, waar het veilig is.’

De stem was van de sissende dame. Hij wist het. Ze had eerst altijd een aardige stem. Als een invaljuf die te hard haar best deed. Maar als je naar haar keek, was ze niet aardig meer. Ze veranderde in tanden en een sissende mond. Erger dan de boze heks. Erger dan wat dan ook. Vier poten, als een hond. Of een lange nek, als een giraf. Ssssss.

‘David? Je moeder heeft haar voeten bezeerd. Ze liggen helemaal open. Kom me helpen.’

De sissende dame gebruikte nu zijn moeders stem. Niet eerlijk. Maar dat deed ze. Ze kon er zelfs zo uitzien als zij. De eerste keer had het gewerkt. Toen ging hij naar haar toe, op het gras. En ze pakte hem. Daarna had hij twee dagen niet geslapen. Die keer dat ze hem naar het huis met de kelder bracht. En die oven.

‘Help je moeder, klein rotjoch.’

Zijn oma’s stem, nu. Maar niet zijn oma. David voelde de witte tanden van de sissende dame. *Kijk er niet naar. Blijf voor je kijken. Blijf rennen. Ga naar het einde van de straat. Je kunt haar voor altijd laten verdwijnen. Ga naar de laatste straatlantaarn.*

‘Sssssss.’

David Olson keek vooruit, naar de laatste straatlantaarn in de doodlopende straat. En toen bleef hij staan.

De schimmige gestalte was terug.

De figuur stond midden in de poel van licht. Wachtend en fluitend. Fluitend en wachtend. Droom of geen droom, dit was erg. Maar David kon nu niet blijven staan. Het kwam nu allemaal op hem aan. Hij moest voorbij die straatlantaarnfiguur om bij de ontmoetingsplek te komen.

‘Siiiiissss.’

De sissende dame was dichterbij. Achter hem. Opeens had David Olson het koud. Zijn pyjama was vochtig. Ondanks zijn jas. Gewoon blijven lopen. Dat was alles wat hij kon doen. Net zo dapper zijn als zijn grote broer. Zo dapper als de tieners die in militaire dienst moesten. Dapper zijn en doorlopen. Eén stapje. Twee stapjes.

‘Hallo?’ zei kleine David Olson.

De figuur zei niets. De figuur verroerde zich niet. Ademde alleen in en uit, en zijn adem maakte...

Wolkjes.

‘Hallo? Wie ben je?’ vroeg David.

Stilte. De wereld hield zijn adem in. Kleine David Olson stak een teen in de poel van licht. De figuur bewoog.

‘Sorry, maar ik moet erlangs. Is dat goed?’

Opnieuw was er stilte. David liet zijn teen verder het licht in glijden. De figuur begon zich om te draaien. David overwoog om terug naar huis te gaan, maar hij moest het afmaken. Dit was de enige manier om haar te laten ophouden. De figuur draaide zich weer een stukje om. Een standbeeld dat ontwaakte. Zijn hele been. Nog een draaiing. Ten slotte kon David er niet meer tegen, en hij stapte in het licht. De figuur rende naar hem toe. Kreunend. Met uitgestrekte arm. David rende door de kring heen. De figuur achter hem aan. Likkend. Gillend. David voelde de lange nagels naderen, en net toen ze bijna zijn haar vastgrepen, liet David zich over de harde straat glijden, net als bij honkbal. Hij haalde zijn knie open, maar dat gaf niks. Hij was uit het licht. De figuur hield op met bewegen. David was aan het eind van de straat, waar je de blokhut had en het pasgetrouwde stel.

Kleine David Olson keek naar de kant van de weg. De nacht was

stil. Een paar krekels. Een restje nevel boven het pad naar de bomen. David was doodsbang, maar hij kon niet ophouden. Het was allemaal aan hem. Hij moest het afmaken, anders zou de sissende dame tevoorschijn komen. En zijn grote broer zou als eerste sterven.

Kleine David Olson ging van de straat af en begon te lopen.

Langs het hek.

Door het veld.

En naar het bos van Mission Street.

Deel 1

Heden

1

Droom ik?

Dat dacht het jongetje toen de oude Ford-stationcar een verkeersdrempel raakte en hem wakker bonkte. Het voelde net als wanneer hij lekker in bed lag maar ineens heel nodig naar de wc moest. Hij kneep zijn ogen toe tegen de zon en keek uit over de tolweg van Ohio. De damp van de augustushitte kwam ervanaf, als golven in het zwembad waar zijn moeder hem mee naartoe nam wanneer ze had gespaard door een tijdlang de lunch over te slaan. 'Ik ben bijna anderhalve kilo afgevallen,' had ze met een knipoog gezegd. Dat was een van de fijne dagen.

Hij wreef in zijn vermoeide ogen en ging rechtop zitten op de passagiersstoel. Hij vond het heerlijk om op de voorbank te zitten als zijn moeder reed. Hij had dan het gevoel dat hij bij een club hoorde. Een speciale club van hem en een coole magere dame. Hij keek naar haar. Ze werd omrand door het vroege zonlicht. Haar huid plakte aan de warme vinylzitting. De schouders die uit haar haltertop staken waren rood, maar haar huid was bleek onder de bandjes. Met haar sigaret in haar ene hand zag ze er glamoureuus uit. Als een oude filmster uit zo'n film die ze samen keken op vrijdagavond. Hij vond het geweldig dat er rode lipstick op het uiteinde van haar sigaret zat. De juffen in Denver beweerden dat sigaretten slecht voor je waren. Toen hij dat tegen zijn moeder had gezegd, grapte ze dat juffen slecht voor je waren, en ze bleef roken.

'Eigenlijk zijn juffen heel belangrijk, dus vergeet maar dat ik dat heb gezegd,' zei ze.

'Oké,' zei hij.

Hij keek hoe ze haar sigaret uitdrukte en meteen een nieuwe opstak. Dat deed ze alleen als ze zich zorgen maakte. Ze maakte zich altijd zorgen als ze verhuisden. Misschien zou het deze keer anders

zijn. Dat zei ze altijd sinds papa dood was. Deze keer wordt het anders. Ook al was dat nooit zo.

En deze keer waren ze op de vlucht.

Ze nam een trekje, en de rook kringelde omhoog langs de druppeltjes augustuszweet op haar bovenlip. Ze tuurde over het stuur heen, diep in gedachten verzonken. Het duurde een volle minuut voordat ze in de gaten had dat hij wakker was. En toen glimlachte ze.

‘Is het geen fantastische ochtend?’ fluisterde ze.

De jongen gaf helemaal niks om ochtenden. Maar zijn moeder wel. Dus hij ook. ‘Ja, mam. Zeg dat wel.’

Hij noemde haar nu altijd ‘mam’. Ze had drie jaar eerder gezegd dat hij haar geen ‘mama’ meer moest noemen. Ze zei dat hij dan klein leek, en ze wilde niet dat haar zoon klein was. Soms zei ze dat hij zijn spierballen moest laten zien. Dan zette hij kracht op zijn magere armpjes tot zijn bicepsen niet meer plat leken. Net zo sterk als zijn vader op die foto met kerst. De enige foto die hij had.

‘Heb je veel honger, kanjer?’ vroeg ze.

De jongen knikte.

‘Er is een parkeerplaats op de tolgeweg, net voorbij de staatsgrens. Ik weet zeker dat daar ook een wegrestaurant zit.’

‘Hebben ze daar ook pannenkoeken met stukjes chocola?’

De jongen herinnerde zich de chocoladepannenkoeken in Portland. Dat was twee jaar geleden. Er zat een eetcafé onder hun flat in de stad. En de kok maakte altijd pannenkoeken met stukjes chocola voor hem. Daarna waren ze in Denver en Michigan geweest. Maar hij was die pannenkoeken en de aardige man die ze maakte nooit vergeten. Tot hij hem leerde kennen, had hij niet geweten dat er naast zijn vader nog andere aardige mannen waren.

‘Als dat niet zo is, dan kopen we wat M&M’s en gooien we die tussen de stapel. Oké?’

Nu maakte het jongetje zich zorgen. Dat had hij haar nog nooit horen zeggen. Zelfs niet als ze verhuisden. Ze voelde zich altijd schuldig als ze verhuisden, maar zelfs op haar schuldigste dag zei ze dat chocola geen ontbijt was. Zelfs toen ze SlimFast-chocolade-shakes als ontbijt dronk, zei ze dat. En nee, die shakes telden niet als chocola. Dat had hij haar al gevraagd.

‘Oké,’ zei hij met een glimlach, en hij hoopte dat dit niet iets eenmaligs was.

Hij keek weer naar de tolweg. Het verkeer minderde vaart, en ze zagen een ambulance en een stationcar. De ambulancemensen wikkelden gaasverband om het bebloede hoofd van een man. Het leek erop dat hij een snee in zijn voorhoofd had en misschien een paar tanden miste. Toen ze iets verder waren gereden, zagen ze het hert op de motorkap van de stationcar. Het gewei zat nog vast in de voorruit. Het hert had zijn ogen open. En het worstelde en kronkelde alsof het niet wist dat het doodging.

‘Niet kijken,’ zei zijn moeder.

‘Sorry,’ antwoordde hij, en hij keek de andere kant op.

Ze vond het niet leuk dat hij erge dingen zag. Daar had hij er al genoeg van gezien in zijn leven. Vooral sinds zijn vader dood was. Dus keek hij de andere kant op en bestudeerde haar haren onder haar sjaal. Die zij een bandana noemde, maar waarvan het jongetje dacht dat het een sjaal was, zoals je die ook had in de oude films die ze keken op filmvrijdagen. Hij keek naar haar haren en naar zijn eigen bruine haar, dat eruitzag als dat van zijn vader op de enige foto die hij had, van kerst. Hij herinnerde zich niet veel van zijn vader. Zelfs zijn stem niet. Alleen de geur van tabak die opsteeg uit zijn overhemd en de geur van Noxzema-scheerschuim. Dat was alles. Hij wist niets van zijn vader, behalve dat hij een geweldige man moest zijn geweest, want dat waren alle vaders. Geweldige mannen.

‘Mam?’ vroeg het jongetje. ‘Gaat het?’

Ze zette haar beste glimlach op. Maar haar gezicht stond bang. Net als acht uur geleden, toen ze hem midden in de nacht wakker maakte en zei dat hij zijn spullen moest pakken.

‘Schiet op,’ had ze gefluisterd.

Het jongetje deed wat hem gezegd werd. Hij gooide alles wat hij had in zijn slaapzak. Toen hij op zijn tenen door de woonkamer sloop, zag hij Jerry buiten westen op de bank liggen. Jerry wreef met zijn vingers in zijn ogen. De vingers met de tattoo's. Even werd Jerry bijna wakker. Maar niet helemaal. En terwijl Jerry buiten westen was, stapten zij in de auto. Met het geld waar Jerry niets vanaf wist in het handschoenenkastje. Verder had Jerry alles ingepikt. In de stilte

van de nacht reden ze weg. Het eerste uur keek ze vaker in het achteruitkijkspiegeltje dan op de weg.

‘Mam? Gaat hij ons vinden?’ vroeg het jongetje.

‘Nee,’ zei ze, en ze stak nog een sigaret op.

Het jongetje keek omhoog naar zijn moeder. En in het ochtendlicht zag hij eindelijk dat haar wang niet rood was door de make-up. En er be kroop hem een gevoel. Hij zei het tegen zichzelf.

Je mag niet falen.

Dat was zijn belofte. Hij keek naar zijn moeder en dacht: ik zal je beschermen. Niet zoals toen hij echt klein was en niets kon. Hij was nu groter. En zijn armen zouden niet altijd plat en mager blijven. Hij zou push-ups doen. Hij zou groter worden voor haar. Hij zou haar beschermen. Voor zijn vader.

Je mag niet falen.

Je moet je moeder beschermen.

Jij bent de man in huis.

Hij keek uit het raampje en zag een oud billboard in de vorm van een sluitsteen. Op het verweerde bord stond: JE HEBT EEN VRIEND IN PENNSYLVANIA. Misschien had zijn moeder wel gelijk. Misschien zou het deze keer anders zijn. Dit werd hun derde staat in twee jaar. Misschien zou het deze keer goed komen. Hoe dan ook, hij wist dat hij haar nooit kon laten vallen.

Christopher was zevenenhalf.

2

Ze waren een week in Pennsylvania toen het gebeurde.

Christophers moeder zei dat ze het dorp Mill Grove had gekozen omdat het klein en veilig was, en omdat er een geweldige basisschool stond. Maar diep vanbinnen dacht Christopher dat ze het misschien had uitgekozen omdat het verborgen leek voor de rest van de wereld. Eén snelweg ernaartoe. Eén snelweg eruit. Omringd door bomen. Ze kenden er niemand. En niemand kende hen, dus Jerry kon hen niet vinden.

Mill Grove was een geweldige verstoppiek.

Ze hoefde alleen nog maar een baan te vinden. Elke ochtend zag Christopher zijn moeder lippenstift opdoen en haar haren mooi kammen. Hij zag haar een mooie bril opzetten en paniekerig doen over het gat onder de rechteroksel van haar enige sollicitatieblazer. De scheur zat in de stof, niet op de naad. Dus er zat niks anders op dan er een veiligheidsspeld in te doen en te bidden.

Nadat hij zijn Froot Loops had gegeten, nam ze hem altijd mee naar de openbare bibliotheek. Hij zocht dan zijn boek voor de dag uit, terwijl zij de 'gezocht'-advertenties in de krant doorkeek. Het boek van de dag was de 'prijs' die hij betaalde voor het eten van Froot Loops. Als hij een boek las om zijn woordenschat te oefenen, kreeg hij ze. Zo niet, dan kreeg hij haverhoutpap (of erger). Dus hij zorgde echt wel dat hij dat boek las, man.

Zodra zijn moeder een paar veelbelovende mogelijkheden had opgeschreven, stapten ze weer in de auto en reden naar verschillende sollicitatiegesprekken. Ze zei tegen Christopher dat ze wilde dat hij meeding, zodat ze een avontuur konden beleven. Alleen zij tweeën. Ze zei dat de oude Ford een landhaai was en dat ze op zoek waren naar prooien. Eigenlijk was er gewoon geen geld voor een oppas, maar dat kon hem niks schelen, want hij was bij zijn moeder.

Dus gingen ze ‘bloed zoeken’, en tijdens het rijden zaagde ze hem door over de hoofdsteden van de staten. En wiskundevraagstukken. En vocabulaire.

‘Het is echt leuk op de Mill Grove Elementary School. Ze hebben er een computerlab en zo. Je zult het echt leuk vinden in de tweede.’

Ongeacht waar ze woonden, Christophers moeder ging altijd op jacht naar geweldige openbare scholen, zoals andere moeders op jacht gingen naar de goedkoopste frisdrank (die ze hier in Mill Grove om de een of andere reden ‘prik’ noemden). En ze zei dat hij deze keer echt de beste school zou krijgen. Het motel stond vlak bij een geweldige schoolbuurt. Ze beloofde hem er elke dag naartoe te rijden zodat hij geen ‘motelkind’ genoemd zou worden, tot ze genoeg geld hadden voor een appartement. Ze zei dat ze hem de opleiding wilde geven die ze zelf nooit gehad had. En dat het geen punt was dat hij er moeite mee had. Dit zou de klas worden waarin hij beter werd in wiskunde. Dit was de klas waarin al zijn harde werk beloond werd en waarin hij geen letters meer zou verwisselen tijdens het lezen. En hij glimlachte en geloofde haar, omdat zij in hem geloofde.

Dan, vlak voordat er een sollicitatiegesprek plaatsvond, nam ze altijd even een momentje voor zichzelf en zei een paar zinnen die ze in haar zelfhulpboeken had gelezen, want ook zij probeerde in zichzelf te geloven.

‘Ze willen van je houden.’

‘Jij beslist dat dit jouw baan is. Niet zij.’

Als ze er dan eindelijk vertrouwen in had, gingen ze het gebouw binnen. Christopher ging in de wachtkamer zitten en las zijn boek, zoals zij wilde, maar de letters bleven maar wisselen, en zijn gedachten dwaalden af, en dan dacht hij aan zijn oude vrienden. Hij miste Michigan. Als Jerry er niet geweest was, zou hij graag voor altijd in Michigan gebleven zijn. De kinderen waren daar aardig. En iedereen was arm, dus niemand besepte het. En zijn beste vriend Lenny ‘de mafkees’ Cordisco was grappig en trok de hele tijd zijn broek naar beneden ten overstaan van de nonnen van de zondagsschool. Christopher vroeg zich af wat Lenny Cordisco nu deed. Misschien weer uitgekafferd worden door zuster Jacqueline.

Telkens wanneer er een sollicitatiegesprek achter de rug was, kwam Christophers moeder naar buiten met een verslagen blik op haar gezicht waaruit bleek dat het eigenlijk toch hún beslissing was om haar aan te nemen. Niet de háre. Maar er zat niks anders op dan in de auto stappen en het opnieuw proberen. Ze zei dat de wereld van alles van je af probeert te pakken.

Maar jij moet de wereld je trots geven.

Op de zesde dag parkeerde zijn moeder midden in het dorp bij een parkeermeter en haalde haar beproefde papieren zak tevoorschijn. Die waarop BUITEN GEBRUIK stond. Ze schoof hem over de meter en zei tegen Christopher dat stelen slecht was, maar dat parkeerboetes nog erger waren. Ze zou het wel goedmaken met de wereld als ze alles weer op de rit had.

Normaal gesproken moest Christopher mee naar de wachtkamer om zijn boek te lezen. Maar op de zesde dag zaten er een sheriff en zijn hulpsheriff aan de overkant van de straat te eten in een *diner*. Ze riep hen en vroeg of ze er nog een tijdje zouden zijn. Ze tikten hun hoed aan en zeiden dat ze haar zoon in de gaten zouden houden. Dus liet ze Christopher als beloning voor het lezen naar het parkje gaan, terwijl zij naar het bejaardentehuis liep voor het sollicitatiegesprek. In Christophers ogen heette het bejaardentehuis...

Sahdy Pnies.

‘Shady Pines,’ verbeterde ze. ‘Als je iets nodig hebt, roep je de sheriff maar.’

Christopher liep naar de schommel. Er zat een rupsje op de zitting. Hij wist dat Lenny Cordisco het zou hebben geplet. Maar Christopher voelde zich rot als mensen kleine dingen doodmaakten. Dus pakte hij een blaadje en zette de rups onder een boom, waar het koel en veilig was. Daarna ging hij weer naar de schommel en begon zich af te zetten. Hij had dan misschien geen spieren gekweekt, maar, man, wat kon hij hoog springen.

Terwijl hij begon te schommelen, keek hij omhoog naar de wolken. Er waren er een heleboel. Ze hadden allemaal verschillende vormen. Er was er een die eruitzag als een beer. En een die eruitzag als een hond. Hij zag vogelvormen. En bomen. Maar er was een wolk die mooier was dan alle andere.

De wolk die eruitzag als een gezicht.

Geen man. Geen vrouw. Gewoon een mooi, knap gezicht gemaakt van wolken.

En het glimlachte hem toe.

Hij liet de schommel los en sprong.

Christopher deed net of hij op de *warningtrack*. Begin van de negende inning. Twee uit. Een spectaculaire vangbal. De Tigers winnen! Maar Christopher was nu in de buurt van Pittsburgh, Pennsylvania. Het werd tijd om van team te veranderen, zodat de kinderen hem leuk zouden vinden. Hup, Pirates!

Na tien minuten schommelen kwam zijn moeder naar buiten. Maar ditmaal was er geen verslagen blik. Alleen maar een brede glimlach.

‘Heb je de baan?’ vroeg Christopher.

‘We gaan vanavond chinees eten.’

Nadat ze de sheriff had bedankt voor zijn hulp en een waarschuwing had gekregen voor de BUITEN GEBRUIK-zak, liet ze haar zoon weer in de landhaai stappen en nam hem mee voor de filmavond. Vrijdag was hun avond. Die wilde ze niet mislopen. Voor geen goud. En dit zou de beste filmavond sinds lange tijd worden. Geen Jerry. Alleen hun speciale clubje met slechts twee leden. Junkfood. En oude films uit de bibliotheek.

Dus reden ze naar de 7-Eleven om een gokje te wagen met haar vaste getallen, zoals ze elke vrijdag deden. Nadat ze wat bier hadden gekocht, gingen ze terug naar de bibliotheek om Christophers twee oefenboeken voor het weekend en een paar films voor hun avondje te halen. Waarom betaalden mensen voor dingen die gratis waren? Ze gingen naar China Gate, zoals de sheriff had gezegd, want agenten weten meer dan wie ook over lekker eten, en ze hield haar adem in toen ze de prijzen zag, maar ze deed haar best om haar gezichtsuitdrukking voor hem te verbergen. Daarna glimlachte ze. Ze zei dat ze nog wat op de Visa had waar Jerry niets van wist, en dat ze over een week haar loon kreeg. Toen ze terugreden naar het motel, met geurige loempia's, kip in zoetzure saus en Christophers lievelingsgerecht, *lo mein* ('*Chinese spaghetti die je lekker vindt!*' stond er op de menukaart), bedachten ze wat ze met het geld van de loterij zouden doen, zoals elke vrijdag voordat ze verloren.

Christopher zei dat hij een huis voor haar zou kopen. Hij maakte zelfs een blauwdruk op grafiekpapier. Christopher kreeg videogames en een snoepkamer. Een basketbalveld en een kinderboerderij bij de keuken. Allemaal nauwkeurig gepland. Maar de mooiste kamer was voor zijn moeder. Dat was de grootste van het hele huis. Die had een balkon met een duikplank, en daaronder lag haar eigen privézwembad. En ze kreeg de grootste kast, met de mooiste kleren, die geen scheuren onder de oksels hadden.

‘Wat zou jij met het geld doen, mam?’ vroeg hij.

‘Ik zou een privéleraar en alle boeken van de wereld voor je kopen.’

‘Mijn idee is beter,’ zei hij.

Toen ze thuiskwamen, deed de minikoelkast op de motelkamer het niet al te best, dus haar bier werd niet op tijd koud voor het feestmaal. Terwijl zij op het kleine tv’tje naar de loterij keek, ging Christopher naar de ijsblokjesmachine op de gang. En Christopher deed wat hij had geleerd van de oude films waar ze naar keken. Hij pakte wat ijs en schonk het bier eroverheen om het koud te maken voor haar.

‘Hier, mam. On the rocks.’

Hij wist niet waarom ze zo hard lachte, maar hij was blij om haar zo gelukkig te zien.

*

Christophers moeder dronk van haar bier on the rocks en maakte mjam-mjam-geluiden tot haar zoon straalde van trots vanwege zijn slimme – zij het wat ondoordachte – oplossing voor haar warmbierprobleem. Haar loterijgetallen vielen tegen... alwéér... en ze verscheurde het lot en stopte een dvd in de oude dvd-speler die ze bij een garageverkoop in Michigan had gekocht. De eerste film begon. Het was een oude musical waar ze als kind dol op was geweest. Een van haar weinige fijne herinneringen. En nu ook een van de zijne. Toen hun feestmaal op was en de Von Trapps veilig in Zwitserland zaten, maakten ze hun gelukskoekjes open.

‘Wat staat er bij jou, mam?’ vroeg hij.

‘Je zult geluk hebben bij alles wat je in je handen krijgt.’

... *in bed*, dacht ze, maar ze zei het niet.

‘En bij jou, kanjer?’ vroeg ze.

‘Dat van mij is leeg.’

Ze keek. Zijn briefje was inderdaad leeg, op een reeks getallen na. Hij keek zo teleurgesteld. De koekjes waren al erg genoeg. Maar geen geluk?

‘Dat is eigenlijk heel gunstig,’ zei ze.

‘Echt?’

‘Geen geluk is pas echt geluk. Dan kun je het zelf bepalen. Ruilen?’

Daar dacht hij lange tijd diep over na, en toen zei hij: ‘Nee.’

Nu de onderhandelingen erop zaten, was het tijd voor de tweede film. Voordat de film was afgelopen en de goeieriken de oorlog hadden gewonnen, was Christopher op haar schoot in slaap gevallen. Ze bleef lange tijd zitten en keek naar hem terwijl hij sliep. Ze dacht terug aan de vrijdagavond waarop ze naar *Dracula* hadden gekeken en hij net had gedaan of hij niet bang was, al had hij nog een maand lang alleen maar coltruien gedragen.

Er komt een moment waarop je jeugd voorbij is, dacht ze. En ze wilde dat dat pas over een hele tijd zou zijn. Ze wilde dat haar zoon slim genoeg was om uit deze nachtmerrie te ontsnappen, maar niet slim genoeg om te weten dat hij erin zat.

Ze tilde haar slapende zoon op en droeg hem naar zijn slaapzak. Ze gaf hem een kus op zijn voorhoofd en controleerde instinctief of hij geen koorts had. Daarna ging ze weer naar de keuken. En toen ze haar biertje on the rocks ophad, maakte ze er nog precies zo een. Want ze besepte dat ze zich deze avond zou herinneren.

De avond waarop ze ophield met vluchten.

Het had vier jaar geduurd.

Vier jaar sinds ze haar man dood in bad had gevonden met een heleboel bloed en zonder briefje. Vier jaar verdriet, woede en het gevoel dingen te doen terwijl ze zich buiten haar lichaam bevond. Maar het was genoeg geweest. Niet meer vluchten. Je kind verdient beter. Jij ook. Geen schulden meer. Geen foute mannen meer. Alleen de rust van een flink bevochten en uiteindelijk gewonnen leven. Een ouder met een baan is een held voor iemand. Zelfs al is die baan schoonmaken voor oude mensen in een bejaardentehuis.

Ze nam haar biertje on the rocks mee naar buiten, naar de brandtrap. Ze voelde de koele wind. En als het niet zo laat was geweest,

had ze haar favoriete Springsteen-nummer opgezet en net gedaan alsof ze een heldin was.

Terwijl ze haar biertje opdronk, keek ze tevreden omhoog naar de augustusavond en de mooie sterren achter die grote wolk.

De wolk die eruitzag als een lachend gezicht.

3

De week nadat zijn moeder de baan had gekregen, was de beste die Christopher in lange tijd had gehad. Elke ochtend keek hij uit het raam en zag de wasserette aan de overkant. En de telefoonpaal. En de straatlantaarn met het boompje.

En de wolken.

Die waren er altijd. Ze hadden iets troostends. Zoals de geur van leren honkbalhandschoenen. Of die keer dat Christophers moeder soep van Lipton in plaats van Campbell's maakte omdat Christopher de vermicelli lekkerder vond. De wolken gaven hem een veilig gevoel. Of ze nu schoolspullen, kleding, gummetjes of papierwaren kochten, de wolken waren er. En zijn moeder was blij. En er was geen school.

Tot maandag.

Meteen toen Christopher maandag wakker werd, zag hij dat het wolkengezicht weg was. Hij wist niet waar het naartoe was, maar het maakte hem verdrietig. Want vandaag was de dag. Die ene dag waarop hij de wolken echt nodig had als troost.

De eerste schooldag.

Christopher kon zijn moeder nooit de waarheid vertellen. Ze werkte zo hard om hem steeds op die geweldige scholen te krijgen dat hij zich al schuldig voelde als hij er alleen maar aan dacht. Maar eerlijk gezegd had hij een hekel aan school. Het kon hem niet schelen dat hij er niemand kende. Dat was hij wel gewend. Maar er was iets anders waardoor hij zenuwachtig werd als hij naar een nieuwe school ging. Om het simpel te zeggen...

Hij was dom.

Hij mocht dan misschien een geweldig kind zijn, hij was een vreselijke leerling. Hij had liever gehad dat ze tegen hem schreeuwde omdat hij dom was, zoals de moeder van Lenny Cordisco. Maar dat

deed ze niet. Zelfs als hij thuiskwam met een onvoldoende voor rekenen, zei ze altijd hetzelfde: 'Maak je niet druk. Blijf proberen. Je leert het wel.'

Maar hij maakte zich wél druk. Want hij leerde het niet. En hij wist dat hij het nooit zou leren. Vooral niet op een moeilijke school, zoals Mill Grove Elementary.

'Hé, straks komen we nog te laat op je eerste dag. Eet je ontbijt eens op.'

Terwijl Christopher zijn Froot Loops wegwerkte, probeerde hij de achterkant van de doos te lezen om te oefenen. *Bad Cat* was de strip die erop stond. *Bad Cat* was supergrappig in de zaterdagkrant. Zelfs in deze versie op de cornflakesdoos was hij hilarisch. *Bad Cat* ging naar een bouwplaats en pikte het broodje van een man met een helm. Hij at het helemaal op. En toen ze hem betrapten, zei hij zijn beroemde zin: 'Sorry. Was je nog niet klaar?'

Maar vanochtend was Christopher te zenuwachtig om te lachen om een strip. Dus zocht hij meteen naar andere vormen van afleiding. Zijn ogen vonden het pak melk. Er stond een foto van een vermist meisje op. Ze glimlachte zonder haar twee voortanden. Ze heette Emily Bertovich. Dat zei Christophers moeder. Voor hem zag de naam eruit als...

Eimyl Bretvocih.

'We zijn laat. Kom, we gaan, kanjer,' zei zijn moeder.

Christopher sloeg het kleine beetje suikermelk dat nog in de kom zat achterover om zich moed in te drinken, en hij ritste zijn rode capuchonvest dicht. Toen ze naar school reden, hoorde Christopher zijn moeder uitleggen dat ze 'technisch gesproken' niet echt in de wijk van de school 'woonden', dus dat ze eigenlijk had 'gelogen' dat haar werkadres hun woonadres was.

'Dus tegen niemand zeggen dat we in een motel wonen, oké?'

'Oké,' zei hij.

Terwijl de auto door de heuvels reed, keek Christopher naar de verschillende dorpswijken. Auto's op blokken in het gras van voortuinen. Huizen met afgebladderde verf en ontbrekende dakspanen. De pick-uptruck met de camper op de oprit voor jachtripjes. Net als in Michigan, zeg maar. Daarna kwamen ze in het mooiere gedeelte. Grote stenen huizen. Keurig verzorgde gazons. Glimmende auto's

op de oprit. Dat zou hij moeten toevoegen aan het ontwerp van zijn moeders huis op het grafiekpapier.

Tijdens het rijden speurde Christopher de lucht af naar wolken. Ze waren weg, maar hij zag wel iets anders wat hij leuk vond. In welke wijk ze ook waren, het was altijd dichtbij. Groot en prachtig, met een heleboel bomen. Allemaal groen en mooi. Even dacht hij dat hij er iets in zag wegschieten. Zo snel als de bliksem. Hij wist niet precies wat. Een hert misschien.

‘Mam, wat is dat?’ vroeg hij.

‘Het bos van Mission Street,’ zei ze.

Toen ze op school kwamen, wilde Christophers moeder hem een kleffe kus geven waar alle nieuwe kinderen bij waren. Maar hij moest zijn waardigheid behouden, dus gaf ze hem in plaats daarvan een bruine zak en vijftig cent voor melk.

‘Wacht na school tot ik er ben. Geen onbekenden. Als je me nodig hebt, bel je Shady Pines. Het nummer is in je kleren genaaid. Hou van je, lieverd.’

‘Mam?’ Hij was bang.

‘Je kunt dit. Je hebt het vaker gedaan. Toch?’

‘Mama...’

‘Zeg maar “mam”. Je bent geen klein kind meer.’

‘Maar ze zijn vast slimmer dan ik...’

‘Cijfers en slimheid zijn twee verschillende dingen. Blijf het proberen. Je leert het wel.’

Hij knikte en gaf haar een kus.

Christopher stapte uit de auto en liep naar de school toe. Er liepen al tientallen kinderen rond, die elkaar begroetten na de zomervakantie. Twee tweelingjongens waren elkaar lachend aan het duwen en stompen. De kleinste van de twee had een pleister op zijn oog. Een paar meisjes krabden aan hun nieuwe schoolkleren. Een van hen had twee staartjes in. Toen de kinderen hem zagen, bleven ze staan en keken hem aan zoals dat altijd gebeurde op een nieuwe school. Hij was het glimmende nieuwe speeltje in de etalage.

‘Hoi,’ zei hij.

En ze knikten zoals kinderen dat altijd deden. Aanvankelijk rustig en wantrouwend. Zoals in elke kudde dieren.

Christopher liep snel naar zijn eigen lokaal en ging achterin zitten.

Hij wist dat vooraan een slecht idee was, want dat was een teken van zwakte. Zijn moeder zei: ‘Denk nooit dat aardig doen hetzelfde is als zwak zijn.’ Christopher dacht dat dat misschien in de wereld van de volwassenen zo werkte.

Maar in de wereld van de kinderen niet.

‘Dat is mijn plek, dombo.’

Christopher keek op en zag een tweedeklasser met een rijkejongenstrui en dito kapsel. Hij zou er al gauw achter komen dat die Brady Collins heette. Maar op dit moment was hij gewoon een joch dat kwaad was dat Christopher de regels niet kende.

‘Wat?’

‘Je zit op mijn plek, dombo.’

‘O. Oké. Sorry.’

Christopher wist hoe het werkte. Dus stond hij gewoon op. Brady Collins zei: ‘Hij zei niet eens iets terug. Wat een dombo.’

‘En kijk eens naar zijn broek. Die is zo kort dat je zijn sokken kunt zien,’ zei een meisje.

Toen de juf later de namen oplas, hoorde Christopher haar naam, Jenny Hertzog. Maar op dit moment was ze gewoon een mager meisje met een overbeet en een pleister op haar ene knie, dat zei: ‘Hoogwater! Hoogwater!’

Christophers oren werden rood. Hij liep snel naar de enige stoel die nog leeg was. Pal voor het bureau van de juf. Hij keek omlaag naar zijn broek en realiseerde zich dat hij blijkbaar gegroeid was, want hij zag eruit als Alfalfa uit *De Boefjes*. Hij probeerde hem iets omlaag te trekken, maar de spijkerstof gaf niet mee.

‘Sorry dat ik zo laat ben, jongens en meisjes,’ zei hun klassenlerares, die snel het lokaal binnenliep.

Juf Lasko was al wat ouder, als een moeder, maar kleepte zich nog als een tienermeisje. Ze droeg een korte rok, en ze had *Sound of Music*-blond haar en de dikste laag oogmake-up die Christopher ooit buiten een circus had gezien. Ze zette snel met een bonk haar thermoskan op het bureau en schreef in volmaakt schoonschrift haar naam op het schoolbord.

Juf Lasko

‘Hé,’ fluisterde een stem.

Christopher draaide zich om en zag een dik kind zitten. Om redenen die Christopher onduidelijk waren, zat het joch bacon te eten.

‘Ja?’ fluisterde Christopher terug.

‘Trek je maar niks aan van Brady en Jenny. Dat zijn rotkinderen. Oké?’

‘Dank je wel,’ zei Christopher.

‘Wil je wat bacon?’

‘Misschien maar beter niet tijdens de les.’

‘Wat jij wilt,’ zei het joch, en hij bleef smakken.

Zoals dat in de kinderwereld ging, ruilde Christopher op deze manier Lenny Cordisco in voor een nieuwe boezemvriend. Edward Charles Anderson zat bij Christopher in de bijlesklas, tijdens de lunch en met gym. Hij bleek uiteindelijk net zo slecht in lezen als in kickbal. Christopher noemde hem Eddie. Maar alle anderen op school kenden zijn bijnaam al.

Ed Speciaal.